

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 23 października 2020 r.

Pozycja 326

POSTANOWIENIE z dnia 16 lipca 2020 r. Sygn. akt Tw 7/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym wniosku Rady Miasta Leszna o zbadanie zgodności:

art. 40 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, ze zm.) w zakresie, w jakim „uniemożliwiają wydanie przepisów porządkowych zagrożonych karą grzywny wymierzaną w trybie i na zasadach określonych w prawie o wykroczeniach, ze względu na okoliczność, iż kwestia ta jest uregulowana w odrębnej ustawie w przepisach nie mających jednak charakteru prawnokarnego, pomimo że wydanie przepisów porządkowych jest niezbędne dla ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz dla zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego, a wydanie przepisów o charakterze prawnokarnym jest uzasadnione” z art. 16 ust. 2 oraz art. 166 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać wnioskowi dalszy bieg.

UZASADNIENIE

Rada Miasta Leszna (dalej: wnioskodawca) 3 lipca 2019 r. (data nadania) wystąpiła do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia.

Zarządzeniem z 8 października 2019 r. (doręczonym wnioskodawcy 14 października 2019 r.), sędzia Trybunału Konstytucyjnego wezwał wnioskodawcę do usunięcia braków formalnych wniosku, tj. do doręczenia oryginału lub poświadczonego przez notariusza za zgodność z oryginałem odpisu uchwały Rady Miejskiej Leszna z 25 października 2018 r. (nr LIII/734/2018) oraz zaświadczenia o wyborze Ł.B. na Prezydenta Miasta Leszna.

16 października 2019 r. (data nadania) wnioskodawca doręczył stosowne dokumenty.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK) wniosek złożony przez podmiot, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 3-5 Konstytucji, Prezes Trybunału kieruje do wyznaczonego przez siebie sędziego Trybunału w celu wstępnego rozpoznania na posiedzeniu niejawnym. Trybunał bada, czy wniosek spełnia wymagania przewidziane w art. 47 i art. 48 u.o.t.p. TK, czy nie jest oczywiście bezzasadny (art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK), a także, czy zaskarżony akt normatywny dotyczy spraw objętych zakresem działania wnioskodawcy (art. 191 ust. 1 pkt 3-5 w związku z art. 191 ust. 2 Konstytucji).

2. Wnioskodawca – stosownie do art. 48 ust. 2 pkt 1 u.o.t.p. TK – dołączył do wniosku uchwałę nr LIII/734/2018 z 25 października 2018 r. w sprawie skierowania wniosku do Trybunału Konstytucyjnego.

Trybunał ustalił, że uchwała Rady Miejskiej Leszna została podjęta przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego (art. 191 ust. 1 pkt 3 Konstytucji), wyraża wolę wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego (§ 1) oraz określa przedmiot i wzorce kontroli (§ 1), które są tożsame z zakresem zaskarżenia, wyznaczonym w złożonym wniosku. Uchwała upoważnia organ wykonawczy rady miasta (prezydenta) do wykonania uchwały (§ 3) oraz reprezentowania wnioskodawcy przed Trybunałem Konstytucyjnym (§ 2). Upoważnia go także do udzielania dalszych pełnomocnictw w zakresie wszelkich czynności w toku postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (§ 2).

W związku z powyższym Trybunał stwierdza, że wniosek o zbadanie konstytucyjności zakwestionowanego przepisu pochodzi od uprawnionego podmiotu (art. 191 ust. 1 pkt 3 Konstytucji).

3. Trybunał przypomina, że w myśl art. 191 ust. 2 Konstytucji organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego są uprawnione do inicjowania abstrakcyjnej kontroli norm, jeżeli kwestionowany przez nie akt normatywny dotyczy spraw objętych zakresem ich działania. Co istotne, art. 48 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK wymaga, by wnioskodawca, powołując przepis prawa lub statutu, uzasadnił, że kwestionowana ustawa dotyczy spraw objętych zakresem jego działania.

3.1. Wnioskodawca, wypełniając dyspozycję ww. przepisu u.o.t.p. TK, wskazał na – tworzące w analizowanej sprawie podstawy wniosku – art. 16 ust. 2, art. 166 ust. 1 i 2 Konstytucji, a także wymieniony w uzasadnieniu art. 163 Konstytucji. W myśl powyższych postanowień, samorząd uczestniczy w sprawowaniu władzy wykonując w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność istotną część zadań publicznych służących zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej, a przy tym niezastrzeżonych dla organów innych władz. Podkreśliwszy, że w polskim porządku prawnym podstawową jednostką samorządu jest gmina, i to na niej spoczywa obowiązek realizacji powyższych zadań, wnioskodawca przywołał art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (obecnie: Dz. U. z 2020 r. poz. 713, ze zm.; dalej: u.s.g.). Przepis ten stanowi, że zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Zalicza się do nich w szczególności sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej.

3.2. W skierowanym do Trybunału wniosku wnioskodawca zażądał stwierdzenia niekonstytucyjności art. 40 ust. 3 u.s.g. w brzmieniu: „W zakresie nieuregulowanym w odrębnych ustawach lub innych przepisach powszechnie obowiązujących rada gminy może wyda-

wać przepisy porządkowe, jeżeli jest to niezbędne dla ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz dla zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego”, a także ust. 4 tego przepisu, który stanowi: „Przepisy porządkowe, o których mowa w ust. 3, mogą przewidywać za ich naruszenie karę grzywny wymierzaną w trybie i na zasadach określonych w prawie o wykroczeniach”.

3.3. Regulacje te wnioskodawca zakwestionował w zakresie, w jakim „uniemożliwiają wydanie przepisów porządkowych zagrożonych karą grzywny wymierzaną w trybie i na zasadach określonych w prawie o wykroczeniach, ze względu na okoliczność, iż kwestia ta jest uregulowana w odrębnej ustawie w przepisach nie mających jednak charakteru prawnokarnego, pomimo że wydanie przepisów porządkowych jest niezbędne dla ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz dla zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego, a wydanie przepisów o charakterze prawnokarnym jest uzasadnione”.

3.4. Trybunał zauważa, że skoro jednym ze sposobów zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie porządku i bezpieczeństwa obywateli jest wydawanie przepisów porządkowych, których przekroczenie stanowi wykroczenie w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (obecnie: Dz. U. z 2019 r. poz. 821, ze zm.), to należy uznać, iż zakwestionowane we wniosku art. 40 ust. 3 i ust. 4 u.s.g. dotyczą spraw objętych zakresem działania wnioskodawcy. W tym stanie rzeczy należy uznać, że wnioskodawca wykonał obowiązek wynikający z art. 48 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK.

4. Trybunał ustalił, że wnioskodawca prawidłowo określił przedmiot oraz wzorce kontroli, a także prawidłowo uzasadnił sformułowane we wniosku zarzuty (art. 47 ust. 1 pkt 4-6 i ust. 2 u.o.t.p. TK).

5. W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że skoro złożony wniosek spełnia wymagania przewidziane w u.o.t.p. TK, a nie zachodzą okoliczności określone w art. 61 ust. 4 pkt 3 wymienionej ustawy, to – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK – należało postanowić jak w sentencji.